

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/16/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116213067
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5116213067.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Jozefa Turzu, v právnom spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX, XXX XX C. (ako právneho nástupcu pôvodného žalobcu D. B., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom E. XXX, F. G., zomr. XX. XX. XXXX), zastúpeného právnym zástupcom STEHURA & partners, v. o. s., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 47 246 863, proti žalovaným: 1/ Tatra banka, a. s., so sídlom Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava 1, IČO: 00 686 930, 2/ D. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXXX/XX, XXX XX E., zastúpený právnym zástupcom PLANAVSKY & PARTNERS, s. r. o., so sídlom 1. mája 52/18, 014 01 Bytča, IČO: 54 156 076, 3/ Dražby a reality PAMAŠA, s. r. o., so sídlom Kalvínske námestie 2, 934 01 Levice, IČO: 36 706 655, o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, o odvolaniach žalovaných 1/ až 3/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 40C/130/2016-255 zo dňa 22. augusta 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žalobca má voči žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 40C/130/2016-255 zo dňa 22. 08. 2017 určil, že dobrovoľná dražba vykonaná dňa 23. 03. 2016 v I. žalovaným 3/, osvedčená notárskou zápisnicou N 95/2016, Nz 10333/2016, NCRIs 10625/2016 zo dňa 23. 03. 2016 k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. F. G., zapísaným na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Bytča, katastrálnym odborom ako rodinný dom súpisné číslo XXX, postavený na parcele KNC č. 7075, parcela KNC č. 7073 – záhrady o výmere 564 m² a parcela KNC č. 7075 zastavané plochy a nádvoria o výmere 234 m² je neplatná. Žalobcovi priznal proti žalovanému 3/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, voči žalovaným 1/, 2/ žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení konštatoval, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 16. 05. 2016 domáhal určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby vykonanej dňa 23. 03. 2016 žalovaným 3/, osvedčenej notárskou zápisnicou N 95/2016, Nz 10333/2016 (NCRIs 10625/2016) zo dňa 23. 03. 2016 spísanou JUDr. Yvlin Hörömpöliovou, notárkou so sídlom Notárskeho úradu v Leviciach, v rámci ktorej boli vydražené nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území F. G., obec F. G., okres C., zapísané na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Bytča, katastrálnym odborom ako rodinný dom súpisné číslo XXX, postavený na parcele KNC č. 7075, parcela KNC č. 7073 – záhrady o výmere 564 m² a parcela KNC č. 7075 zastavané plochy a nádvoria o výmere 234 m². Ako dôvody neplatnosti dražby podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 527/2002 Z. z.“ alebo „zákon o dobrovoľných dražbách“) uviedol

niekoľkonásobné porušenie zákona o dobrovoľných dražbách spočívajúce v rozpore ceny nehnuteľnosti určenej Znaleckým posudkom č. 51/2015 zo dňa 20. 07. 2015, vypracovaným pre účely dobrovoľnej dražby znalcom J. D. B. vo výške 37.700,- eur a Znaleckým posudkom č. 16/2013 zo dňa 15. 04. 2013, vypracovaným znalcom Ing. D. K. vo výške 49.800,- eur. Žalobca namietal tiež porušenie ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z., namietajúc vzdialenosť miesta dražby od miesta, kde sa nachádzajú dražené nehnuteľnosti, ktorá je 170 km, kde z hľadiska vzdialenosti a spojenej časovej straty nemožno očakávať dostavenie sa väčšieho počtu dražiteľov z okolia predmetu dražby, v ktorej súvislosti poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 100/2012. Žalobca vytýkal tiež, že notárska zápisnica o priebehu opakovanej dražby Nz 10333/2016 zo dňa 23. 03. 2016 neobsahuje prílohu – zmluvu o dobrovoľnej dražbe, z ktorého dôvodu pochybní platnosť samotných záložných zmlúv. Namietal vyhlásenie záložného veriteľa o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva a o tom, že predmet dražby je možné dražiť v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z. z. Žalobca namietal tiež výšku pohľadávky, keď žalovaný 1/ do oznámenia o výške pohľadávky pripočítal aj pohľadávky, ktoré sú sporné. Namietal tiež porušenie ust. § 10 zákona č. 527/2002 Z. z., nakoľko mu neboli riadne doručované písomnosti relevantné pre vykonanie dražby a oznámenie o dobrovoľnej dražbe nespĺňa náležitosti podľa § 17 ods. 1 písm. l), v spojení s § 21 ods. 2 až 6 zákona č. 527/2002 Z. z. Výkon záložného práva je podľa žalobcu v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore s ústavným právom na obydlie a právom na súkromný život.

3. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že nehnuteľnosti špecifikované v žalobe boli predmetom druhej opakovanej dobrovoľnej dražby, konanej dňa 23. 03. 2016, ktorej priebeh bol osvedčený notárskou zápisnicou N95/2016, Nz10333/2016, NCRI 10625/2016 zo dňa 23. 03. 2016. Navrhovateľom dražby bol záložný veriteľ – žalovaný 1/, ktorý sa na základe záložných zmlúv zo dňa 02. 02. 2012 a 07. 05. 2013, ktorými mal zabezpečené splatné pohľadávky zo zmlúv o bezúčelovom splátkovom úvere č. 9912000325 zo dňa 02. 02. 2012 a č. 9913001955 zo dňa 07. 05. 2013, vyčíslené v celkovej výške 38.804,06 eur, výkonom dražby domáhal úhrady svojej pohľadávky. Pre účely dražby bola všeobecná hodnota nehnuteľností stanovená znaleckým posudkom č. 51/2015 vypracovaným J. D. B., znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvia odhad hodnoty nehnuteľnosti zo dňa 14. 08. 2015 na sumu 37.700,- eur. Vydražiteľom sa stal žalovaný 2/, ktorému licitátor udelil príklep za cenu dosiahnutú vydražením vo výške 28.300,- eur. Podľa oznámenia záložného veriteľa zo dňa 09. 09. 2016 výťažok dražby bol započítaný jednotlivo na pohľadávky záložného veriteľa zabezpečené záložným právom zo zmluvy č. 9913001955 vo výške 12.450,43 eur a zmluvy č. 9912000325 vo výške 8.975,30 eur a náklady spojené s realizáciou záložného práva vo výške 6.874,25 eur. Uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporné.

4. Súd pri svojom rozhodovaní aplikoval ustanovenia zákona č. 527/2002 Z. z. a ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce záložnú zmluvu podľa § 151a a nasl., ako aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

5. Súd prvej inštancie zaujal stanovisko k jednotlivým dôvodom neplatnosti dobrovoľnej dražby namietaným žalobcom, ktoré nepovažoval za dôvodné.

6. Vo vzťahu k tvrdenej neplatnosti záložných zmlúv, námietke vyhlásenia záložného veriteľa o výške, pravosti, splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva a o tom, že predmet dražby nie je možné dražiť, súd konštatoval, že žalobca v tomto smere neunesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Tvrdenie, že žalovaný 1/ do oznámenia o výške pohľadávky pripočítal aj ďalšie sporné pohľadávky, ktoré záložná zmluva nezabezpečovala, žalobca nijakým spôsobom nekonkretizoval a nepreukázal. Namietaná výška pohľadávky pre porušenie zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorých je potrebné posudzovať poskytnuté úvery ako bezúročné a bez poplatkov, je podľa súdu prvej inštancie nedôvodná, keď označené úverové zmluvy nepodliehajú právnomu režimu zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko v zmysle ust. § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľským úverom nie je úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako 10 rokov. Predmetné úverové zmluvy tieto podmienky spĺňajú.

7. K námietke žalobcu o nedoručení písomností súd uviedol, že žalovaný 3/ preukázal doručenie pre proces dražby nevyhnutných písomností žalobcovi – výzvy na sprístupnenie nehnuteľností pre znalca za účelom jej ohodnotenia zo dňa 20. 07. 2015, zaslanie znaleckého posudku zo dňa 25. 08. 2015, oznámenie o druhej opakovanej dražbe doručené dňa 04. 03. 2016 a notárskej zápisnici dňa 29. 03. 2016. Súd mal tiež preukázané, že žalobca bol poučený podľa § 21 ods. 2 až 6 zákona č. 527/2002 Z. z. Pri týchto dôvodoch žalobca neuviedol akým spôsobom bol ukrátený na svojich právach.

8. Súd prvej inštancie za relevantné pre určenie neplatnosti dražby nepovažoval ani určenie miesta konania dražby v I., vychádzajúc z toho, že relevanciu tomuto dôvodu by mohol priznať len v prípade, ak by určenie takéhoto miesta bolo sprevádzané extrémom, napr. určenie miesta konania dražby bez

akejkolvek spojitosti s uvedeným miestom (v danom prípade v I. má sídlo dražobník), so sťaženým prístupom, ktorým by dražobník sledoval zámer zmarit' účasť, či už záujemcom alebo samotnému vlastníkovi a takémuto zámeru by nasvedčovali zistené okolnosti veci. V danom prípade sa dražba konala v mieste sídla dražobníka s dosahom na úsporu nákladov procesu dražby.

9. V rámci námietky žalobcu vo vzťahu k § 12 zákona č. 527/2002 Z. z., v rámci ktorého namietal všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti určenú na základe znaleckého posudku vypracovaného pre účely dražby, argumentujúc iným znaleckým posudkom, súd dospel k záveru, že v konaní o neplatnosť dražby súdu nič nebráni vysloviť neplatnosť dražby aj na základe takej skutkovej okolnosti, ktorú síce žalobca v žalobe uviedol, ale výslovne nenamietal jej rozpor so zákonom, ani ju výslovne neoznačil ako dôvod neplatnosti dražby.

10. Vychádzajúc zo skutkového vymedzenia neplatnosti dražby žalobcom – porušenie ust. § 12 zákona č. 527/2002 Z. z., následne súd, citujúc ust. § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. dospel k záveru o neplatnosti dražby z dôvodu, že dražobník žalobcu nepoučil o možnosti podať proti znaleckému posudku námietky. Súd dospel k záveru, že neobstojí námietka žalovaného 3/, že sa mal žalobca brániť proti doručenému znaleckému posudku, ak nebol o možnosti využiť takéto právo poučený. Dražobník, ktorý má svoju činnosť vykonávať v súlade so zákonom, s odbornou starostlivosťou, má dbať na to, aby zúčastneným osobám na dražbe bola umožnená realizácia ich práv priznaných zákonom č. 527/2002 Z. z. v plnom rozsahu. Do komplexu práv ohodnotenia predmetu dražby patrí aj právo vlastníka nehnuteľnosti, aby sa minimálne vyjadril k výške ohodnotenia svojho majetku podliehajúceho dražbe. Ide o zásadný nedostatok procesu dražby, ktorý je spôsobilý zasiahnuť do majetkovej sféry žalobcu, navyše keď žalobca disponoval iným znaleckým posudkom, ktorým argumentoval v konaní. Uvedený nedostatok nie je možné odstrániť iným spôsobom, pretože uplatnenie tohto práva je spojené jedine s procesom dražby. Súd tak konštatoval porušenie zákona č. 527/2002 Z. z. v jeho ustanovení § 12, ktoré ho viedlo k vyhláseniu dražby za neplatnú.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) a podľa zásady úspechu žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal voči žalovanému 3/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pretože porušením povinnosti vykonať dražbu s odbornou starostlivosťou zaviniel neplatnosť dražby. Vzhľadom na to, že v predmetnom spore je daný okruh strán sporu osobitným predpisom, teda ide o nútené procesné spoločenstvo na strane žalovaného, pri rozhodovaní o trovách konania voči žalovaným 2/, 3/ (správne žalovaným 1/, 2/, poznámka odvolacieho súdu) uvedené dôvody vyhodnotil ako dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 C. s. p., a preto voči nim žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

12. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie všetci traja žalovaní, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne jeho zmeny spočívajúcej v zamietnutí žaloby.

13. Žalovaný 3/ odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

14. Žalovaný 3/ vytýkal súdu prvej inštancie, že určil neplatnosť dražby na základe nesplnenia neexistujúcej povinnosti dražobníka a na základe neexistujúceho zásahu do práv žalobcu.

15. Súd ako hlavný dôvod určenia neplatnosti dražby uviedol absenciu poučenia o možnosti namietat' dražobníkom zabezpečený znalecký posudok, avšak ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách nezakladajú povinnosť dražobníka poučiť o práve oprávnenej osoby podľa § 12 ods. 5 zákona. Žalobca sa mohol o tomto práve dozvedieť bez toho, aby ho dražobník o tom musel poučovať, nakoľko navrhovateľ dražby, ako aj dražobník, v podaniach adresovaných žalobcovi opakovane odkazovali na zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách. V ust. § 12 ods. 5 cit. zákona je jasne ustanovené, že vlastníka predmetu dražby je oprávnený do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku podľa odseku 4 vzniesť u dražobníka námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby a prípadne žiadať vyhotoviť znalecký posudok iným znalcom. Uviedol, že ak zákon o dobrovoľných dražbách od dražobníka požaduje, aby obsiahol v určitom úkone poučenie o práve dotknutej osoby, výslovne takúto povinnosť dražobníka upravuje, ako je tomu napr. v § 17 ods. 1 písm. l) zákona. Ak by teda zákonodarca chcel ustanoviť povinnosť dražobníka poučiť osobu dotknutú dražbou, ustanovil by tak výslovne v zákone. Zároveň uviedol, že ak by aj žalobca bol nepoučením o svojom práve namietat' znalecký posudok dotknutý na svojich právach, toto porušenie by ako také nezakladalo neplatnosť dražby. Nepostačí totiž akékoľvek porušenie ustanovenia zákona, ale len také, ktorým je zároveň osoba dotknutá na svojich právach.

16. Pokiaľ ide o pochybnosti o tom či bola všeobecná hodnota predmetu dražby určená správne, jeho skutočnú trhovú hodnotu určí ponuka a dopyt na dražbe. V tejto súvislosti žalovaný 3/ poukázal okrem rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 233/2010, z ktorého vyplýva, že pokiaľ ide o určenie ceny predmetu dražby, určenie výšky ceny draženej nehnuteľnosti nemá za následok neplatnosť dražby, ktoré rozhodnutie okresný súd ignoroval a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa s ním nevysporiadal.

17. Žalovaný 3/ namietal i znemožnenie práva uskutočňovať strane patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces procesným postupom súdu, keď súd odôvodnil svoje rozhodnutie údajným porušením povinnosti dražobníka, ktorá skutočnosť nebola namietaná zo strany žalobcu, súc tento bol zastúpený právnym zástupcom. Žalobca jasne vymedzil predmet konania a rozsah verifikácie dražby, pričom neuviedol vo svojich podaniach porušenie § 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách. Tým, že sa okresný súd nedržal dôvodov neplatnosti dražby prezentovaných žalobcom a žalobcom vymedzeného predmetu konania a v konaní ani raz neuviedol výhradu voči údajnej absencii poučenia o právach podľa § 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách, zásadným spôsobom porušil princíp rovnosti účastníkov konania a kontradiktórnosti konania v tom, že založil svoje rozhodnutie na argumentácii, ktorá žalovaným nebola vôbec známa a na ktorú teda nemohli reagovať.

18. Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam žalovaný 3/ namietal nesprávny záver súdu o relevantnosti a výpovednej hodnote znaleckého posudku. Uviedol, že v praxi je bežné, že znalecké posudky vykonané dvomi rozdielnymi znalcami stanovia aj rozdielnu všeobecnú hodnotu oceňovaného predmetu, rovnako ako tomu bolo v tomto prípade. Súd na základe predložených znaleckých posudkov, a to znaleckého posudku č. 16/2013 vypracovaného J. K., ktorý určil všeobecnú hodnotu predmetu dražby na 49.800,- eur, znaleckého posudku z roku 2012 vypracovaného J. F., ktorý určil všeobecnú hodnotu predmetu dražby na 40.400,- eur a znaleckého posudku č. 51/2015 vypracovaného J. B., ktorý stanovil všeobecnú hodnotu na 37.700,- eur, prijal záver, že napriek tomu, že znalecký posudok z roku 2012 a z roku 2015 majú približne rovnaký výsledok, znalecký posudok z roku 2013 preukazuje pochybnosti o správnosti hodnotenia predmetu dražby a o nutnosti vlastníka predmetu dražby toto hodnotenie namietat.

19. Znalecký posudok z roku 2012 a z roku 2013 bol vyhotovený za účelom čerpania úveru, pričom znalecký posudok z roku 2013 stanovil všeobecnú hodnotu až na 49.800,- eur bez toho, aby dlžníci a záložca preukázali zhodnotenie nehnuteľnosti alebo výraznú zmenu cenotvorných podmienok v danej lokalite, ktorá by odôvodnila taký nárast ceny oproti roku 2012 (40.400,- eur). Napriek jeho žiadosti súd nepreskúmal príčinu nárastu všeobecnej hodnoty predmetu dražby v období od roku 2011 po začiatok roka 2013, hoci na základe fotodokumentácie z oboch znaleckých posudkov mal predmet dražby totožný technický stav v roku 2011 ako v roku 2013. Okresný súd sa stotožnil s nepodloženým tvrdením žalobcu, že cena stanovená v znaleckom posudku z roku 2013 je skutočnou cenou a aj na tom založil svoje odôvodnenie neplatnosti dražby.

20. Žalovaný 2/ odvolanie odôvodnil dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C. s. p.

21. S poukazom na koncentráciu konania a právne zastúpenie žalobcu, z ktorého dôvodu súd nemal poučovaciu povinnosť, zdôraznil, že žalobca vo svojich podaniach spochybňoval len ohodnotenie dražby príslušným znaleckým posudkom, nenamietal i absenciu poučenia o možnosti podať u dražobníka námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby, z ktorého dôvodu súd žalobe vyhovel. Takýmto postupom okresný súd podľa žalovaného 2/ prekročil návrh žalobcu.

22. Žalovaný 2/ poukázal na to, že § 12 zákona o dobrovoľných dražbách neukladá dražobníkovi poučovaciu povinnosť pri doručovaní znaleckého posudku. Je logické, že ak sa niekto nestotožní napr. s hodnotou uvedenou v znaleckom posudku, realizuje konanie, v ktorom prezentuje nesúhlas s podaným znaleckým posudkom. V takomto nesúhlase je potrebné konkretizovať v čom sa vidí nesprávnosť podaného znaleckého posudku. Nemožno námietky podať abstraktne, paušálne, ale je potrebné jednotlivo a individuálne určiť v čom sa vidí nesprávnosť postupu a záveru znaleckej činnosti, znaleckého posudku. Žalobca uvedeným spôsobom v procese dražby nepostupoval.

23. Súd v bode 27. rozsudku nerešpektoval vyváženosť práv v zmysle Ústavy Slovenskej republiky a právnej normy zákona o dobrovoľných dražbách a povýšil právo žalobcu nad právo žalovaného 1/, aby si z dôvodu nesplnenia povinnosti žalobcu splácať poskytnutý úver, tento svoj nárok uspokojil. Žalobca bol o možnosti dobrovoľnej dražby v prípade, ak nebudú splnené finančné povinnosti žalovanému 1/ titulom poskytnutého úveru uzročený, keď žalobca pri uzatváraní zmluvy o úvere, resp. zmluvy o zabezpečení pohľadávky a zmluvy o dobrovoľnej dražbe mal možnosť sa rozhodnúť, či uzatvorí predmetné právne úkony a právny úkon o dobrovoľnej dražbe dobrovoľne podpísal.

24. Žalovaný 1/ odvolanie proti rozsudku odôvodnil dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C. s. p.

25. Rovnako ako žalovaní 2/, 3/ namietal záver súdu, ktorý neplatnosť dobrovoľnej dražby vyvodil z absencie poučenia podľa § 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách. Poukázal na to, že uvedené ustanovenie neukladá dražobníkovi povinnosť poučiť vlastníka predmetu dražby o jeho práve podľa § 12 ods. 5 citovaného zákona.

26. Okresný súd podľa neho nesprávne interpretoval ust. § 12 ods. 5, § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách a čl. 16 ods. 1 C. s. p., keď neplatnosť dotknutej dobrovoľnej dražby vyslovil na základe porušenia povinnosti, ktorú dražobníkovi zákon o dobrovoľných dražbách nestanovuje. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 26/2011, podľa ktorého dôvodom určenia neplatnosti dražby je iba nedostatok zákonom o dobrovoľných dražbách predpísaných náležitostí, t. j. rozpor s objektívnym právom.

27. Namietal porušenie práva na spravodlivý proces, majúc za to, že závery súdu uvádzané v odôvodnení rozsudku sú v nesúlade s jasne definovanými povinnosťami dražobníka v zákone o dobrovoľných dražbách a dôkazmi, ktoré boli vykonané v priebehu konania. Súd v rozsudku odôvodnil svoj výrok výlučne na základe porušenia zákonom neuloženej povinnosti týkajúcej sa poučenia o právach podľa § 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách, ktoré však v priebehu konania nebolo zo strany žalobcu namietané. Uvedeným postupom súdu mu bola odňatá možnosť využiť prostriedky procesnej obrany, čím boli porušené základné princípy civilného sporového poriadku, a to najmä princíp rovnosti účastníkov konania a kontradiktórnosti konania.

28. Poukázal na to, že vlastník predmetu dražby alebo iná osoba, ktorá tvrdí, že bola dotknutá na svojich právach, sa môže domáhať žalobou určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby v prekluzívnej lehote 3 mesiacov odo dňa príklepu. Po uplynutí uvedenej lehoty už dôvody neplatnosti dobrovoľnej dražby nemôže rozširovať, o to menej ich môže v priebehu konania o určenie neplatnosti dražby vyhľadávať samotný súd nad rámec skutkových tvrdení žalobcu, navyše bez toho, aby o takýchto úvahách súdu boli strany sporu informované a mali možnosť na ne relevantne reagovať.

29. V súvislosti so znaleckými posudkami predloženými v konaní žalovaný 1/ uviedol, že veriteľ a navrhovateľ dražby, a ani dražobník, nevie a nemôže relevantným spôsobom zasahovať do nezávislého postavenia určeného súdneho znalca. Spochybnenie určenia znaleckej ceny zálohu zo strany žalobcu je tak v tomto konaní podľa žalovaného 1/ bez právneho významu, keď súd v priebehu konania ani neskúmal obsah znaleckých posudkov, ktoré mal k dispozícii.

30. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniam žalovaných 2/, 3/ navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

31. Mal za to, že okresný súd správne určil neplatnosť dražby z dôvodu, že v procese dražby došlo k porušeniu § 12 zákona č. 527/2002 Z. z., ktorý nedostatok nie je možné odstrániť iným spôsobom. Poukázal na to, že inštitút dobrovoľnej dražby je inštitútom, ktorý vážnym spôsobom zasahuje do práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky s dosahom na ústavné právo na obydlie. Každé ustanovenie zákona je, s ohľadom na ingerenciu súkromného dražobného procesu do práv a oprávnených záujmov osôb povinných zo záložného práva, nevyhnutné vykladať ústavne konformne, a teda z pohľadu účelu a zmyslu ochrany ústavou garantovaných základných práv a slobôd. Podľa žalobcu neobstojí námietka žalovaného 2/, že by súd mal prekročiť jeho návrh, nakoľko na porušenie § 12 zákona o dobrovoľných dražbách poukazoval od začiatku.

32. Za zavádzajúce považoval tvrdenia žalovaného 2/, že súd povýšil jeho právo nad právo žalovaného 1/, aby si z dôvodu nesplnenia povinnosti splácať poskytnutý úver nemohol žalovaný 1/ tento svoj nárok uspokojiť. On nie je dlžníkom žalovaného 1/ a predmetná dražba nebola realizovaná na základe toho, že by nesplácal svoj záväzok voči žalovanému 1/. V danom prípade žalovaný 1/ pristúpil priamo k výkonu záložného práva voči nemu, bez toho, aby vykonal voči dlžníkovi nejaký postih. Takýto výkon záložného práva ho hrubo majetkovo poškodil a nelegitímne zasiahol do jeho ústavného práva na obydlie. Takýto výkon záložného práva zo strany žalovaného 1/ nemôže v právnom štáte požívať právnu ochranu. Ide o hrubé porušenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

33. Žalobca zotrval i na svojom stanovisku, že v danom prípade došlo pri organizovaní dražby nehnuteľnosti k porušeniu aj § 11 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. tým, že dražobník za miesto konania dražby určil vzdialené mesto, čím sťažil účasť dražiteľov z oblasti, v ktorej sa účasť dala očakávať, a tým obmedzil účasť na dražbe. Takýmto konaním došlo k naplneniu predpokladu neplatnosti dražby v zmysle § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. Takýto názor vyplýva i z judikátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 100/2012.

34. K odvolaniu žalovaného 1/ sa vyjadril i žalovaný 2/. Stotožnil sa s námietkou žalovaného 1/, že v podanej žalobe, a ani vyjadreniach žalobcu, žalobca neuvádzal absenciu poučenia pri doručovaní znaleckého posudku, a že nebolo povinnosťou žalovaného 3/ realizovať uvedené poučenie.

35. Stotožnil sa aj s tvrdením žalovaného 1/, že zo strany súdu v predmetnej veci došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces prekročením návrhu žalobcu vymyslením skutočnosti, ktorú žalobca napriek zásade koncentrácie neuvádzal, v dôsledku ktorého postupu žalovaní nemohli v rámci procesnej obrany na skutočnosť tvrdenú súdom reagovať.

36. V reakcii na vyjadrenie žalobcu (v tzv. replike), že na porušenie § 12 zákona č. 527/2002 Z. z. poukazoval od počiatku, žalovaný 2/ uviedol, že predmetné ustanovenia má viac odsekov a žalobca neuplatňoval neplatnosť dražby zo súdom uvedeného dôvodu, keď si bol vedomý, že § 12, resp. celý zákon o dobrovoľných dražbách, neukladá dražobníkovi poučovaciu povinnosť pri doručovaní znaleckého posudku. Súd je viazaný skutkovým vymedzením žaloby, pričom žalobca a jeho právny zástupca nikdy v konaní nespochybňovali a neuvádzali skutočnosť, že žalobca nebol poučený o možnosti podať námietky voči znaleckému posudku a prvýkrát sa táto verzia neplatnosti dražby objavila až v odôvodnení rozsudku súdu zo dňa 22. 08. 2017.

37. Žalovaný 3/ v replike opätovne poukázal na to, že žalobcom na porušenie § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. nikdy poukázané nebolo. Žalobca poukazoval len na nízko stanovenú všeobecnú hodnotu dražby, a teda na § 12 ods. 1 zákona, t. j. na povinnosť dražobníka zaistiť ohodnotenie predmetu dražby podľa všeobecnej hodnoty v mieste a čase konania dražby a nie na proces a postup, ktorý ohodnoteniu predchádzal.

38. S poukazom na ust. § 132 C. s. p. a § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. mal za to, že ak chce žalobca určiť neplatnosť dražby na základe absencie poučenia o možnosti podať námietky voči ohodnoteniu predmetu dražby, mal absenciu poučenia ako dôvod neplatnosti dražby výslovne uviesť v rámci 3-mesačnej prekluzívnej lehoty. Žalobca si túto svoju povinnosť nesplnil, a preto nemohol, ale ani súd, dôvody neplatnosti dražby rozšíriť v neprospech žalovaných.

39. K vyjadreniu žalobcu, že určenie miesta konania dražby vo vzdialenosti 150 km od predmetu dražby zakladá porušenie § 11 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách takej intenzity, aby ako samotné odôvodňovalo určenie dražby za neplatnú, poukázal na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov, podľa ktorých samotná vzdialenosť miesta konania dražby nie je porušením uvedeného ustanovenia a ani nemá vplyv na možnosť účasti na dražbe.

40. Podľa žalovaného 3/ nebola v danom prípade obmedzená možnosť účasti na dražbe, keď prístup do miestnosti, v ktorej sa dražba konala, nebol sťažený, dražba sa konala v okresnom meste s nadštandardným dopravným napojením na cestné komunikácie, vlakovú dopravu a autobusovú dopravu. Miesto konania bolo určené v hoteli nachádzajúcom sa v centre mesta s dostupným parkoviskom a čas bol stanovený na 10:30 hod., teda tak, aby sa mohli dražby zúčastniť záujemcovia zo širokého okolia. Dražobník informoval o konaní dražby v zákone uvedenými spôsobmi, pričom nad rámec informoval v periodiku, ktoré malo pôsobnosť pre celý západ Slovenskej republiky na internetovej stránke dražobníka, tiež aktívne telefonicky oslovoval realitné kancelárie pôsobiace v okolí predmetu dražby.

41. Vo vyjadrení k odvolaniu a vyjadreniu žalovaného 3/ sa žalovaný 2/ stotožnil s tvrdením o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie a tvrdením, že ohodnotenie predmetu dražby nemá vplyv na výšku dosiahnutého výťažku, stotožnil sa aj s tvrdením žalovaného 3/ o prekročení právomoci súdu, keď tento prihliadal na skutočnosti, ktoré žalobca nenamietal.

42. Vzhľadom na úmrtie pôvodného žalobcu D. B., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom E. XXX, F. G., v priebehu odvolacieho konania, dňa 02. 04. 2019, odvolací súd uznesením č. k. 8Co/206/2018-384 zo dňa 06. 08. 2020 podľa § 63 ods. 1, 2 C. s. p. rozhodol o pokračovaní v konaní s dedičom žalobcu A. B., bytom C. XX.

43. Odvolací súd konštatuje, že rozsudok okresného súdu zo dňa 22. 08. 2017, citovaný v bode 1. odôvodnenia tohto rozhodnutia, už bol raz predmetom preskúmania odvolacím súdom, ktorý rozsudkom sp. zn. 8Co/206/2018 zo dňa 28. 09. 2020 rozsudok okresného súdu zmenil a žalobu žalobcu zamietol. Odvolací súd sa v uvedenom rozhodnutí stotožnil so závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k namietaným dôvodom neplatnosti dobrovoľnej dražby zo strany žalobcu, vrátane vzdialenosti miesta konania dražby od miesta, kde sa nachádzajú nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom dražby; ako dôvodné

však vyhodnotil odvolacie námietky žalovaných spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie, pokiaľ ide o určenie neplatnosti dražby z dôvodu porušenia povinnosti dražobníka v zmysle § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z.

44. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalobca dovolanie, v ktorom poukázal na to, že určenia neplatnosti dražby sa domáhal aj z dôvodu, že pri organizovaní dražby nehnuteľnosti určenej na bývanie došlo k porušeniu ust. § 11 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. tým, že dražobník za miesto konania dražby určil vzdialené mesto, čím sťažil účasť dražiteľov z oblasti, v ktorej sa účasť dala očakávať, a tým obmedzil účasť na dražbe. Takéto konanie malo vplyv na výťažok dražby, a tým reálne aj na jeho práva, preto takýmto konaním došlo k naplneniu predpokladu pre uplatnenie neplatnosti dražby v zmysle § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z.

45. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2Cdo/97/2022 zo dňa 29. 11. 2023 rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/206/2018 zo dňa 28. 09. 2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Konštatoval, že pokiaľ odvolací súd, posudzujúc konkrétne okolnosti prípadu dospel k záveru, že vzdialenosť medzi I. a F. G. (cca 170 km) nevedla u záujemcov o dražbu k znemožneniu účasti na nej, a ani k zníženiu ceny predmetu dražby, pretože toto miesto nebolo určené bez spojitosti s dražbou, keďže dražobník mal v I. sídlo, konala sa vo verejne prístupnom hoteli v čase o 11:00 hod., ktorý umožňoval zúčastniť sa dražby aj osobám z väčšej vzdialenosti, je tento záver neprípustným odklonom od judikátu R 138/2014 a naň nadväzujúcich rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 8Cdo/58/2018, 1Cdo/118/2017, 8Cdo/289/2019 a 9Cdo/142/2021, že ak je miesto dobrovoľnej dražby príliš vzdialené od draženej nehnuteľnosti (viac ako 100 km možno považovať už za neprímerane veľkú vzdialenosť) je to dôvod neplatnosti takejto dražby, pretože tým dochádza k zásadnému obmedzeniu účasti záujemcov o dražbu na dražbe. Konštatoval, že za neprímerané možno „bez ďalšieho“ považovať také miesto konania dražby, ak ním je, v prípade dražby bežnej nehnuteľnosti /bytu alebo rodinného domu/ určenej na každodenné bývanie, miesto vzdialené niekoľko stoviek kilometrov od miesta, v ktorom sa dražená nehnuteľnosť nachádza, teda tiež vzdialenosť po cestách dosahujúca 170 kilometrov (I. – F. G.). Vzhľadom na uvedené dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že v ďalšom konaní je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, v ktorom vyjadril právny názor o existencii dôvodu neplatnosti predmetnej dražby z uvedeného dôvodu.

46. Následne, po vrátení veci dovolacím súdom, krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), konštatujúc, že odvolania boli podané včas, oprávnenou stranou konania (§ 362, § 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) opätovne preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 380, § 379 C. s. p.), a tento, viazaný názorom dovolacieho súdu vysloveným v danej veci, ako vecne správny potvrdil, vyhodnotiac dobrovoľnú dražbu ako neplatnú, aj keď z iných dôvodov ako súd prvej inštancie.

47. Žalobca (jeho právny predchodca) sa podanou žalobou domáhal určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby vykonanej dňa 23. 03. 2016 v I. žalovaným 3/, osvedčenej notárskou zápisnicou N 95/2016, Nz 10333/2016, NCRIs 10625/2016 zo dňa 23. 03. 2016, ktorej predmetom boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. F. G., zapísané na LV č. XXX, vedenom Okresným úradom Bytča, katastrálnym odborom ako rodinný dom súpisné číslo XXX, postavený na parcele KNC č. 7075, parcela KNC č. 7073 – záhrady o výmere 564 m² a parcela KNC č. 7075 zastavané plochy a nádvoria o výmere 234 m². Neplatnosť vyvodzoval z porušenia § 11 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. z dôvodu, že určením miesta dražby v I., vzhľadom na vzdialenosť tohto mesta od obce, kde sa predmet dražby nachádzal, došlo k obmedzeniu účasti na dražbe; § 16 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z. z., namietajúc platnosť záložných zmlúv a vyhlásenie záložného veriteľa o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva a o tom, že je predmet dražby možné dražiť, namietajúc i výšku samotnej pohľadávky z dôvodu porušenia ustanovení predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa v úverových zmluvách; § 10 zákona č. 527/2002 Z. z. z dôvodu, že mu neboli riadne doručované písomnosti relevantné pre vykonanie dražby a § 17 ods. 1 písm. l) zákona č. 527/2002 Z. z. majúc za to, že oznámenie o dobrovoľnej dražbe nespĺňa náležitosti vyžadované uvedeným ustanovením. V ďalšom žalobca namieta rozpor výkonu záložného práva s dobrými mravmi a ústavným právom na obydlie a súkromný život. Súd prvej inštancie dôvody neplatnosti dražby namietať žalobcom v žalobe nepovažoval za dôvodné, žalobe žalobcu však vyhovel z dôvodu, že žalovaný 3/ ako dražobník pri doručení znaleckého posudku ohľadne ohodnotenia

predmetu dražby žalobcu nepoučil v zmysle § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. o práve vlastníka predmetu dražby podať proti znaleckému posudku námietky.

48. Odvolací súd, rovnako ako v predchádzajúcom rozhodnutí, nepovažuje za správny záver súdu prvej inštancie, že absencia poučenia dotknutej osoby (vlastníka predmetu dražby) v zmysle § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z., ktorá skutočnosť bola preukázaná, spôsobuje neplatnosť dobrovoľnej dražby v zmysle § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. Ustanovenie § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. totiž neukladá dražobníkovi povinnosť poučiť vlastníka predmetu dražby o práve podľa § 12 ods. 5 zákona. Pokiaľ zákon takúto povinnosť neukladá, nemožno na nesplnení tejto povinnosti založiť neplatnosť dobrovoľnej dražby (§ 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z.).

49. Napriek dôvodnosti odvolacích námietok žalovaných odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, keď rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru o neplatnosti dobrovoľnej dražby, avšak pre porušenie ust. § 11 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z.

50. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z. v znení účinnom ku dňu konania dražby, miesto, dátum a čas začatia dražby musia byť určené dražobníkom po dohode s navrhovateľom dražby tak, aby nebola obmedzená možnosť účasti na dražbe.

51. V prejednávanom spore bola predmetom dobrovoľnej dražby nehnuteľnosť nachádzajúca sa v obci F. G., miesto konania dražby bolo v meste I., pričom vzdialenosť medzi týmito miestami je cca 170 km. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 2Cdo/97/2022 zo dňa 29. 11. 2023 vyslovil záver, že vzdialenosť po cestách dosahujúca 170 kilometrov (I. – F. G.) je neprimeraná, z ktorého dôvodu je v prejednávanom spore dôvodom neplatnosti dražby, pretože tým dochádza k zásadnému obmedzeniu účasti záujemcov o dražbu na dražbe. Vzhľadom na záver dovolacieho súdu vyslovený v uvedenom rozhodnutí (bod 19. až 21. odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu), ktorým je odvolací súd v zmysle § 455 C. s. p. viazaný, a na ktorý v ďalších podrobnostiach odkazuje, odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

52. O nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 453 ods. 1, 3, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou konania, tak odvolacieho ako aj dovolacieho, bol žalobca, preto mu súd priznal voči žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

53. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)